

Šablona III/2 – Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

BAJKY

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- **Anotace** - Materiál obsahuje, 2 listy úvodu, 10 listů prezentace
- 2 pracovní listy s texty k tématu bajka
- **Šablona III/2**
- **Název:** Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
- **Téma :** Bajka (Kupec a moře – Ezopovy bajky)
- **Autor:** Mgr. Jarmila Motlíčková
- **Očekávaný výstup:** žáci se učí dramatizovat text, hledají poučení
- **Klíčová slova:** bajka, zosobnění, Ezop, Krylov, J. de la Fontaine, Tolstoj
- **Druh učebního materiálu:** prezentace
- **Cílová skupina:** žák 1. stupně
- **Typická věková skupina:** 10 – 12 let
- **Použité zdroje a materiál**
Janáčková, Z., Zbořilová, J., Mittermayerová, M.: Čítanka pro 5. ročník, Brno: nakladatelství Nová škola, s.r.o. ,2010
www.wikipedie.cz
Obrázky:
 - http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Krylov_summer_garden.jpg
 - http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Jean_de_La_Fontaine.jpg, volné dílo
 - http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Diego_Velasquez,_Aesop.jpg, volné dílo
 - [http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Ilya_Efimovich_Repin_\(1844-1930\)_-Portrait_of_Leo_Tolstoy_\(1887\).jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Ilya_Efimovich_Repin_(1844-1930)_-Portrait_of_Leo_Tolstoy_(1887).jpg), volné dílo

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Jarmila Motlíčková.

Bajka

- Je krátký příběh
- Verše nebo próza
- Poučení
- Vystupují v ní většinou zvířata
- Jednají jako lidé
- Obsahuje mravní naučení

Jean de la Fontaine

1621 – 1695, vzdělaný, žil i v klášteře, psal také poezii

Ezop

Pocházel z Malé Asie, žil v Athénách a na ostrově Sámos. Žil v 6. století př. n. l. Údajně byl shozen ze skály.

Ivan Andrejevič Krylov

1769-1844, samouk, pracoval jako knihovník, napsal kolem 200 bajek

Lev Nikolajevič Tolstoj

1828 - 1910 , dopisoval si s T. G. Masarykem, hlavní myšlenkou bylo všechno řešit po dobrém

Krylovovy bajky

- **Vlk a beránek**
- Hladový vlk spatřil malého beránka, jak pije u potoka. Vlk potřeboval najít důvod, pro nějž by mohl beránka sežrat. Vymýšlí si, že mu beránek kalí vodu, že byl na něj drzý, ale beránek mu jeho obvinění vyvrací. Vlk se rozzlobí a nehledá již další obvinění: „Už tím jsi vinen, že mám hlad,“ říká beránkovi a odnáší si ho v zubech.
- Ponaučení : Kdo je bohatý, mocný a silný, je vždy v právu – slabý a chudý se spravedlnosti nedovolá.

Krylovovy bajky

- **Mravenec**

- V mraveništi žil velký mravenec, silný, uzvedl zrnko ječmene, nebál se ani pavouka. Všichni ho chválili a jemu stoupla sláva do hlavy. Rozhodl se, že předvede svou sílu ve městě. Když jel kolem sedlák s fúrou sena, vlezl mravenec do sena. Myslel, že až dojedou do města, bude se mu každý obdivovat. V seně ho však nikdo neviděl, ať se snažil předvádět sebevíc. Lidé si hleděli svého a nikdo o něj nestál. Postěžoval si psovi, že u nich v mraveništi by se na jeho sílu všichni rádi přišli podívat. Pes mu odpovídá : „Co doma k slávě stačí, svět ještě neomráčí.“

Ezopovy bajky – pracovní list

- Čítanka Nová škola str. 154 : Kupec a moře
- Čítanka Nová škola str. 163 : O nebezpečném skákání do řeči
- Najdi a opiš z obou bajek ponaučení.
- Vyhledej v čítance, kteří autoři ještě psali bajky.

Ezopovy bajky – pracovní list - řešení

- Čítanka Nová škola str. 154 : Kupec a moře
- Čítanka Nová škola str. 163 : O nebezpečném skákání do řeči
- Najdi a opiš z obou bajek ponaučení.
- S. 154 : A jako kupec, tak se někdy mýlíme i my, když hledáme viníka tam, kde není.
- S. 163 : Neskákej nikomu do řeči, možná si tím zachráníš krk!
- Vyhledej v čítance, kteří autoři ještě psali bajky. (Karel Čapek, Jiří Žáček, Josef Lada, Lev Nikolajevič Tolstoj).

Bajky Jeana de La Fontaina

- **Kůň a osel**

Pomáhej bližnímu svému – toť slovo zákona.

- Šel osel za koněm, jenž nectil slušný mrav. Kůň lehce postrojen, jde křepce, bez obav, ubohý šedivec je obtížen, až padá. Tož koně prosil: “Pomozte, příteli, sic klesnu, dříve než projdeme městskou branou. Nechci se vnucovat, však nemám na vybranou. Sotva to poznáte, když náklad rozdělí.” Kůň stroze odmítl a spustil kanonádu. Teprv když jeho druh pod tíhou vsutku padl, pochopil konečně, že to byl moudrý nápad. Šedivcův náklad v malé chvíli mu totiž na hřbet naložili.

Zosobnění = personifikace

- Zvířata nebo neživé věci v knize mluví, myslí a jednají jako lidé.

Bajky Lva Nikolajeviče Tolstého

Žáby

Býk přišel k jezeru a narazil na mladé žáby. Jednu rozdrtil, ostatní naskákaly do vody. Jedna žabička se vrátila k matce a povídá: “Ó, matičko, jaké já viděla zvíře – šel z něho velký strach!” “Zvíře? A bylo větší než já?” zeptala se matka.

„Mnohem větší.“ Stará žába se nadmula a povídá: “Což i teď je větší než já?” – „Větší.“ Žába se nadmula ještě víc. „I teď je větší?“ – „Větší. I kdybys praskla, jako býk nikdy velká nebudeš.“ Stará žába se nafoukla ze všech sil – a praskla.